

ste tilsynsmyndighed, jf. myndighedslovens § 51. Værgen skal efterkomme tilsynsmyndighedens forskrifter og kan henvende sig til myndigheden med henblik på råd og vejledning. Mere detaljerede regler om værgens beføjelser og pligter findes i værgbekendtgørelsen.

Værgens opgave er – uanset om værgen er beskikket eller er væрге som følge af at være indehaver af forældremyndigheden – at bestyre den mindreåriges formue og handle på den mindreåriges vegne i retsforhold vedrørende formuen, medmindre andet er bestemt, jf. myndighedslovens § 45. Ifølge myndighedslovens § 53, 1. pkt., skal værgen varetage den mindreåriges interesser med omhu og efter bedste evne, og efter myndighedslovens § 50 skal værgen, inden der træffes beslutning i vigtige anliggender, så vidt muligt indhente en erklæring fra den mindreårige, der er fyldt 15 år, og hvis den mindreårige har en samlevende ægtefælle, også fra denne.

Værgens kompetence til at indgå aftaler på den mindreåriges vegne er dog begrænset i det omfang, den mindreårige selv kan indgå aftaler, jf. ovenfor, ved at der ved alle mere betydelige foranstaltninger kræves samtykke fra statsamtet, jf. de herom fastsatte regler i værgbekendtgørelsen, og endelig ved, at der på en række områder slet ikke er mulighed for, at den mindreårige påtager sig formueretlige forpligtelser.

Om statsamtets samtykke foreskrives i værgbekendtgørelsen bl.a., at værgen ikke uden samtykke må købe, sælge eller behæfte fast ejendom for den mindreårige, og at køb og salg af løsøre samt stiftelse af gæld for den mindreårige udover sædvanlige dispositioner kræver statsamtets samtykke. Efter den almindelige regel i værgbekendtgørelsens § 18, stk. 1, er statsamtets samtykke i øvrigt nødvendigt til enhver disposition, der ligger udover en sædvanlig bestyrelse af den mindreåriges formue.

Endvidere følger det af myndighedslovens § 48, at en mindreårig heller ikke med statsamtets samtykke kan forpligtes ved kaution eller anden sikkerhedsstillelse for tredjemands gæld. En mindreårig er også afskåret fra på egen hånd at drive selvstændig virksomhed, hvis dette indebærer, at den mindreårige må påtage sig gældsforpligtelser.

Den mindreåriges formue bestyres for så vidt angår penge og pengemidler af forvaltningsafdelinger i pengeinstitutter, der er godkendt af Justitsministeriet, og for den øvrige del af formuen af værgen, jf. § 3 i lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler. Forvaltningsafdelingernes bestyrelse er reguleret ved bestyrelsesbekendtgørelsen, der på visse punkter inddrager værgen i dispositionerne, mens værgens bestyrelse er reguleret ved værgbekendtgørelsen.

Værgen bestyrer bl.a. beløb under 20.000 kr., gaver og arv, der efter givers og arveladers bestemmelse ikke skal bestyres i en forvaltningsafdeling, faste ejendomme, løsøre og lignende. Princippet for værgens bestyrelse er efter myndighedslovens § 47, der suppleres af bestemmelser i værgbekendtgørelsen,

at formuen skal søges bevaret og frugtbargjort og anvendes til bedste for den mindreårige. Værgen er herunder erstatningspligtig over for den mindreårige for den skade, som værgen forvolder ved forsætligt eller uagtsomt forhold, jf. myndighedslovens § 53, 2. pkt.

Forbrug af den mindreåriges formue kræver tilladelse fra statsamtet, mens værgen kan bruge indtægterne af formuen, herunder f.eks. renter, til at dække den umyndiges fornødenheder og til fyldestgørelse af dennes forpligtelser.

Værgen skal føre regnskab over sin bestyrelse af den mindreåriges formue og over anvendelsen af indtægter, og regnskabet skal hvert år indsendes til statsamtet eller til den forvaltningsafdeling, der bestyrer midler for den mindreårige, medmindre indtægten ikke overstiger 36.000 kr. årligt.

Om investeringer af den mindreåriges midler gælder efter § 1 i loven om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler, at disse kun må anbringes som kontant indskud i et pengeinstitut eller i aktiver, der giver fuldt betryggende sikkerhed for midlernes bevare. Nærmere regler om, hvilke værdipapirer en mindreårigs midler må investeres i, findes i anbringelsesbekendtgørelsen.

11.2. Reglerne i lovforslaget

Som nævnt ovenfor foreslår udvalget, at reglerne om økonomiske værgemål for børn og unge overføres til værgemålsloven, således at reglerne om værgemål for børn og voksne er samlet i en lov. Udvalget har derfor fundet det naturligt også i et vist omfang at bearbejde reglerne om mindreårige. Som følge af, at de mindreåriges retsstilling ifølge afgrænsningen af udvalgets opgaver i kommissoriet ikke har været den centrale del af udvalgets opgaver, er ændringerne dog hovedsagelig af lovteknisk og sproglig karakter.

Grundreglerne om mindreåriges umyndighed i økonomisk henseende er samlet i lovforslagets kapitel 1 om værgemål for børn og unge. Reglerne om behandlingen af værgesager vedrørende mindreårige fremgår af henvisningen i lovforslagets § 4 til en række af reglerne i kapitel 3 om behandlingen af værgemåls- og værgesager vedrørende voksne.

Reglerne om værgens beføjelser og pligter, formuen, selvstændig rådighed og næring samt ugyldige aftaler findes i lovforslagets kapitel 4 – 7, der i et vist omfang gælder for både børn og unge og voksne under værgemål. Lovforslagets § 4 indeholder en henvisning til de bestemmelser, der gælder for de mindreårige. Også bestemmelserne i kapitel 8 om beskikkelse af særlige værger ved interessekonflikt, og når værgen er midlertidigt forhindret i at varetage sit hver, gælder for mindreårige.

11.2.1. Myndighed ved indgåelse af ægteskab

Som noget nyt foreslås det på grundlag af udvalgets forslag i betænkningen, at unge under 18 år bliver